

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 197. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677732690688/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

tab for kirken, sorg for fædrelandet, stønnen af de gode og omsider endelig ødelæggelse og undergang for selve Israels konge.

Thesis XI.

Der er også andre skidne afgudsbilleder, der ånder den rene tomhed og mådelighed, visselig; uklogskab, uvidenhed om fædrelandets ret, lode ved at øve ret, skånsomhed med at straffe forbrydere, kvalme og ligegyldighed ved at påhøre de ulykkeliges bønner, idet der er vist alt for megen lydighed mod fremmede snyltegæster.

Thesis XII.

Til disse timelige afgudsbilleder er knyttet noget andet rædsomt, særdeles nært beslægtet med tyranni, kaldet uret, når fyrsterne, be-
draget af smigrernes tilskyndelser, forandrer den gamle styreform og nøder, driver og tvinger rigets sammenkaldte stænder inden for lukkede porte med død, sværd, beslaglæggelse af gods til at afstå deres nedarvede ret og afstå og give afkald på adelens gamle privilegier, immuniteter og friheder. Herved bevirker man, at rigets stormænd, der gennem ham er blevet frataget gammel frihed med vold, hverken for eftertiden kan lide eller rent og oprigtigt ønsker godt for Israels konge, skønt der ligeledes er sat tusind eder i pant.

Thesis XIII.

Man dyrker også et andet umådeligt urettens afgudsbillede, kaldet ubarmhertighed («plageri»), Esaja III, vers 5, når nyderne af et eller andet jordegods betaler så mange skatter, afgifter, ekstraskatter til de opkrævende statholdere, at de bliver berøvet alt gods og pånødet en ynkværdig skæbne og tvinges til at skaffe det daglige brød ved at tigge, og selv om jordegodset er lagt øde, skal selve grundstykkets herre dog betale alle skatter og ekstraskatter til Jeroboam under trussel om eksekutionsstraf. Man kan ikke udtænke andet mere umådeligt end dette

243 alia excogitari nequit. Nimia enim hæc exactio et Pressura,
 qua Nobiles et Ignobiles, Divites, si qui sunt, et Pauperes,
 Pastores, et Sacrorum Munerum Antistites, omnes denique
 246 Incolæ Regni Israelitici sine discrimine vexantur, additâ
 ficta hac sive ratione, sive excusatione, quod omnium tûctela
 et defensio agatur, omnem in animis Subditorum amorem
 in Regem Israëlîs exstinguit, evertit, extirpat; cum enim
 249 metui malit, quam amari Rex Jeroboamus, injecto Subdi-
 torum labiis Souverainitatis capistro, ut ne contra Domi-
 num Tyrannicum, neve contra illicitum ipsius imperandi,
 252 modum vel hiscere, vel mutire audeant. Hinc fit, ut, quia
 conscientiis dominari nequit Rex, Subditi pro Rege ac Da-
 mo Regnatrice tepidas extremis fibris labiorum inhaerentes
 255 preces.

Thesis XIV.

71v 258 Vidimus jam (non adoravimus) sed profligavimus *Elia*
 Spiritu muniti, Idola Jeroboamici civilia, quæ ab
 ipso Rege coluntur. Reliquum nunc est, ut perlustremur
 Idola Ministrorum Regiorum, Consiliariorum intimorum,
 261 Cancellariorum, Quæstorum Ærariorum, Publicæ pecuniæ
 Numeratorum, Summorum Commissariorum Imperato-
 rum ac Ducum bellicorum, Secretariorum, Judicum Sum-
 264 morum Provincialium pariter ac Castellanorum seu Birchi-
 orum, Consulum, Senatorum, Publicanorum, Scribarum,
 Præfactorum, et quocunque tandem nomine insigniantur.

267 Thesis XV.

270 Communi quôdam vinculô omnia hæc Idola invicem
 sunt copulata, catenâ nimirum avaritiæ, doli mali, frau-
 dulentiæ, superbiæ, *διοργανεργίας* aliorum, vitiorum, quæ
 damnantur Exod: XVIII. v. 21 et Psalm LXXXII. v. 3.
 ubi Magistratus vocantur Dii, sed in detestanda jam dege-